

SULAT NI SI TITUS min si Paul

Si Titus itu bangsa Girik. Onda' bahu lagi' iya ma waktu kasambut na sulat itu. Bayi iya makake ma pagnasihati si Paul hangkan iya mangandōl ma si Isa Almasi. Manjari tabangan na si Paul ma hinang na, bo' kapangandōlan na iya tōōd.

Bayi iya me' ma si Paul ma langnganan na pabayik ni manga lahat kasehean bayi pagnasihatan na. Jari niya' dakayo' lahat iya patakkahan sigam ma langngan hi' iya na pu' Kerete. Manjari itu, song peen sigam pakallo', noho' si Paul ma si Titus subay pa'mban ma pu' ian ngahatul manga aa magpangandōl ma si Panghu' Isa may'an.

Ma diyōm sulat itu si Titus iya piyanduan uk si Paul bang salaingga pamene' na aa pibōtang nakura' ma manga jamaa si Isa Almasi ma lahat dakayo' maka dakayo', maka bang salaingga subay addat sigam. Piyanduan iya isab pasal maas maka onde' bahu, danda maka lalla, bang salaingga subay kawul-piil sigam. Siyoho' iya ngalāng manga guru iya magpandu' 'nsa' bannal, sabab pandu' sigam mo sadja manga Almasihin magkasasawan.

Lapal sulat si Paul

¹ Sulat itu min aku, si Paul, sosohoan Tuhan. Kawakilan isab aku uk si Isa Almasi, siyoho' pahi' nabangan manga aa bayi tapene' uk Tuhan bo' pasong pangandōl sigam ma iya, bo' pasong isab

katau sigam pasal pandu' bannal iya mo kitabi ma kabayaan Tuhan. ² Hangkan salaihi', sabab niya' kallum kakkal pangahōwatan tabi. Kallum kakkal ian bayi panganjanji' asal uk Tuhan dahu le' min waktu pamapanjari dunya, maka Tuhan itu 'nsa' tau magputing. ³ Taabut peen waktu tōōd, piluwas uk na lapal na, bo' pingandōl uk na ma aku. Siyoho' aku magnasihāt lapal itu uk Tuhan, iya mangalappasan kitabi.

⁴ Pasampay ku sulat itu ni kau, Titus. Sali' kau anak ku lahasiya' pagka kita mangandōl sali'-sali' ma si Isa Almasi. Mura-murahan, bang peen kau piniyaan tatabangan maka kasannangan atay uk 'Mma' tabi Tuhan maka si Isa Almasi, iya maglalappas ma kitabi.

Manga hinang si Titus ma pu' Kerete

⁵ Bayi kau 'mbanan ku maiyu ma pu' Kerete bo' tahatul nu ayi-ayi 'nsa' bayi tangbus ku, bo' kau mabōtang isab manga aa hinang maas ma manga jamaa si Isa iya magtipun ma kalahat-lahatan iyu kamemon. Intōmun bayi panohoan ku ma kau: ⁶ bang aa pibōtang pagmaasan subay 'nsa' niya' dusa na panaan iya maka subay dakayo' du handa na. Manga anak na subay mangandōl ma si Isa Almasi, maka 'nsa' subay iyōnan aa gagga piyanduan atawa ngandulan napsu na. ⁷ Sabab na bang pibōtang nakura' ma manga jamaa si Isa, hinang Tuhan asal iya pangandōl ma iya, hangkan subay 'nsa' niya' dusa panaan iya. 'Nsa' iya subay mag-abbu-abbu maka subay 'nsa' subay lakkas pasu' atay na. 'Nsa' iya subay aa maglalango, maka 'nsa'

subay bingis, atawa napsuhan ma pilak. ⁸ Bang niya' aa pahi' ni luma' na subay sagina na tōōd, maka subay iya kaamuhan isab ma ayi-ayi makahap. Subay iya hantap ma ayi-ayi hinang na, maka subay bōntōl. Subay iya me' ma Tuhan min diyōm atay na, maka subay tau halli' ma napsu na. ⁹ Subay hōgōt pamalut na ma lapal kapangandōlan itu, sali' bayi pamandu' ma iya. Manjari tau du iya mahōgōt atay manga aa kasehean, pagka pamandu' na pandu' kasabannalan ma sigam. Maka tau du iya nambungan manga aa managga' pandu' na, bo' katoan na iya kasaan sigam.

¹⁰ Hangkan subay salaihi' sabab heka aa tuwas kok sigam maka gagga piyanduan, iya lagi' na manga sehe' bi bayi pinda min agama Yahudi. Bissala uk manga aa ian iya 'nsa' niya' pus na, maka layingu uk sigam aa kasehean ¹¹ Subay parōhōngun manga aa magbissala salaihi' sabab heka aa magtawutayi'-anak tabo sasaw uk pagpandu' sigam, pandu' 'nsa' wajib pibissala, maka pandu' pagpilak sadja. ¹² Niya' dakayo' pagkahi sigam bangsa Kerete, aa bibissalahun, bayi makapaluwas bissala, uk na hi', "Manga bangsa Kerete itu magputing sadja, bingis sadja sigam sali' sattuwa tawun, lagak sigam maka lisuan maghinang." ¹³ Tawwa' bissala na ian, hangkan subay sagdahan tōōd manga aa magpandu' hi' supaya hap pagkahagad sigam ma pandu' bannal. ¹⁴ Sagdahun sigam daa subay ngasip ma manga kissa-kissa bangsa Yahudi, iya 'nsa' bannal, daa isab subay me' ma panohoan bayi pihinang uk manusiya' sadja. Manga aa

makahinang panohoan ian hi' bayi pataikut asal min pandu' bannal. ¹⁵ Bang aa sutsi pag-atay na, ma bistahan na sutsi du ayi-ayi kamemon. Suga' bang aa 'nsa' sutsi pag-atay na maka 'nsa' magkahagad ma si Isa Almasi, 'nsa' niya' tabista na sutsi sabab katamakan asal diyōm atay na maka pikilan na, bo' 'nsa' tasilang na hap maka laa. ¹⁶ Manga aa hi' magbawu'-bawu' in sigam tau ma Tuhan, suga' hinang sigam maka bissala sigam 'nsa' magtawwa'. Makabansi-bansi du sigam, 'nsa' sigam me' ma pandu', maka 'nsa' sigam makapaghinang hap.

2

Pandu' bannal

¹ Samantala' kau, Titus, pamituwa nu subay magtawwa' du maka pandu' bannal. ² Pituwahin manga maas lalla in sigam subay halli' napsu baran sigam, subay hap addat sigam, maka subay hantap ma ayi-ayi hinang uk sigam. Subay hōgōt tōōd pangandōl sigam ma si Isa, subay lasa ma pagkahi, maka subay sigam nandal minsan ayi pataka ni sigam. ³ Salaihi' isab pamituwa nu ma manga maas danda. Iya bohan sigam subay tōp ma danda iya tuyu' me' ma kabayaan Tuhan. 'Nsa' sigam subay ngalimut ma sehe' sigam maka 'nsa' subay tagihan nginum makalango. Iya pamandu' uk sigam subay pandu' hap. ⁴ Manjari tapanad uk maas danda hi' manga karandahan onde' bahu le' bo' sigam lasa ma halla sigam maka anak sigam, ⁵ bo' sigam hantap ma ayi-ayi hinang sigam, maka sutsi diyōm atay sigam.

Manga danda onde' bahu le' itu subay tōgōl maghinang ma diyōm luma' sigam maka subay ngaku kagaraan halla sigam. Bang salaihi' addat sigam, manjari 'nsa' niya' makapahallingan laat pasal lapal Tuhan itu.

⁶ Damikkiyan na isab manga lalla onde' bahu le', sohoun sigam subay hantap ma ayi-ayi tahnang sigam. ⁷ Kau Titus, subay hap tōōd kawulpiil nu bo' kau manjari paningōran uk manga sehe' nu. Bang kau mandu' subay bōntōl sadja pamandu' nu, maka bohan nu subay magtawwa' maka lapal Tuhan iya pamandu' nu. ⁸ Ma ayi-ayi pamandu' nu paggunahun manga bissala hap iya 'nsa' tasaway, supaya iya' manga kuntara tabi pagka 'nsa' makatawwa' sababan pamahalling sigam laat ma kitabi.

⁹ Panduin manga banyaga' in sigam subay ngaku kabayaan nakura' sigam, maka subay nulut atay nakura' sigam ma kamemon. 'Nsa' isab sigam subay nganjawab ma panohoan nakura' sigam. ¹⁰ 'Nsa' isab sigam subay nangkawan nakura' sigam, suga' subay talhakit in sigam hatul maka kapangandōlan sakahaba' waktu. Jari kahapan du manga aa ma pamandu' tabi pasal Tuhan, iya mangalappas ma kitabi min hukuman dusa.

¹¹ Sabab piluwas na uk Tuhan lasa na maka ase' na bo' kalappasan manga manusiya' kamemon min hukuman dusa. ¹² Min lasa na maka ase' na hi' in kitabi kapanduan uk Tuhan subay ngalabba min ayi-ayi iya 'nsa' mo kitabi tudju ni iya. Subay labbahan ta isab napsu ta ma ligōt dunya itu. Jari subay kitabi hantap ma

ayi-ayi hinang tabi. Subay kitabi bōntōl sadja, maka subay mean kabayaan Tuhan sataggōl tabi ma dunya itu, ¹³ pasalta' peen kitabi ngagaran 'llaw pagkōgkōgan, iya asal pangahōwatan tabi. Iya na ko' ian 'llaw paluwas sahaya Tuhan tabi sangat kawasa, si Isa Almasi iya mangalappas ma kitabi. ¹⁴ Bayi iya maglilla' matay ma sabab tabi, supaya kitabi likkat uk na maka piyuwasan min kalaatan kamemon. Kabayaan na subay sutsi atay tabi, bo' kitabi manjari manga aa suku' na sadja, aa tagihan maghinang kahapan.

¹⁵ Iya na ian pamandu' nu ni manga aa. Amay-amayin sigam maka biatun sasuku sigam sā', sabab niya' kapatut nu nagda ma sigam. 'Nsa' niya' subay mareyo' ma kau.

3

¹ Paintōm manga bean si Isa Almasi maiyu, in sigam subay ngaku ma kapatut manga pag-nakuraan maka manga ngantan parinta, bo' supaya me' ma panohoan sigam. Basta hinang hap subay sigam sakap nabang. ² Daa sigam sohoun ngalimut ma sayi-sayi, suga' subay sigam magsulut maka magbagay sadja ma aa kasehean. Subay hanunut halling sigam ni aa kamemon. ³ Sabab in kitabi bayi awam ma waktu palabay, bayi gagga siyoho', maka layingu asal kitabi. Bayi kitabi tabo-bo sadja uk napsu tabi hap-laot, basta ayi-ayi makahap palasahan. Bayi laot sadja kasuddahan tabi. Bayi kita ngibōg peen ma manga sehe' tabi. Bayi kitabi kibansi-han uk pagkahi ta, maka bansi isab kitabi ma sigam. ⁴ Suga' Tuhan, iya ngalappas ma kitabi,

bayi makapaluwas kahap na maka lasa na ma bangsa manusiya', ⁵ bo' puwasan na kitabi min hukuman dusa. 'Nsa' ma sabab niya' kahapan bayi hinang tabi iya hangkan kitabi kalappasan na, suga' ma sabab ase' na ma kitabi. Iyanakan kitabi pabing uk Nyawa Sutsi maka kabuwanan kitabi kallum bahu pagka sutsi na atay tabi. ⁶ Manglabi-labihan na kahapan ma kitabi pagka kita pisangōn Nyawa Sutsi uk Tuhan ma sabab si Isa Almasi iya ngalappas ma kitabi. ⁷ Sabab min lasa maka ase' Tuhan iya hangkan kitabi pipagkahap na maka Tuhan, bo' kitabi kaniyaan kallum kakkal iya asal hōwatan tabi. ⁸ Bannal sadja iya halling ku itu.

Kabaan ku subay kau mandu' pahap-hap pasal manga pandu' ma diyōm sulat itu. Sohoun manga aa iyu ngasip tōōd bo' supaya sasuku sigam magkahagad ma Tuhan magpanuyu' na peen maghinang hap. Hap asal hinang salaihi', maka niya' kagunahan na ma aa kamemon. ⁹ Suga' halliin manga aa magjawab ma 'nsa' niya' kagunahan na, maka pag-usul pasal manga ōn ka'mbo'-mboan sigam pangkat-mamangkat. Daa kau palamud isab bang niya' maglugat atawa magsual pasal sara' bayi pangamban uk si Musa ma masa awal hi', sabab manga paglugat salaihi' 'nsa' makahap, 'nsa' niya' pus na.

¹⁰ Bang niya' sehe' bi ngahinang pihakan manga aa bean si Isa, bandain iya min duwa. Bang iya 'nsa' ganta' ngasip, pataikut kau min iya. ¹¹ Sabab katauhan nu aa salaihi', bengkok asal pikilan na maka dusahan iya. Manyatakan sā' na sabab min dusa na.

Bissala katapusan

¹² Na, Titus, bang takka paiyu si Artemas atawa si Tikikus, sayi-sayi iya soho' ku, pasulay kau tōōd pahi' ni दौरa Nikupulis bo' kita magtawwa' mahi'. Sabab gara' aku pabōtang mahi' pasalta' musim pamaliyu. ¹³ Patuntulun si Apollos maka si Senas abugaw hi' bang sigam ganta' palaus ni palangnganan sigam. Buwanin sigam ayi-ayi kakulangan sigam. ¹⁴ Panduin manga sehe' ta bean si Isa Almasi iyu, in sigam subay tuyu' maghinang hap bo' niya' panabang sigam ma aa kasehean bang kasigpitan. Salaihi' niya' kagunahan manga kahinangan sigam.

¹⁵ Manga sehe' ku kamemon maitu masampay minsan laa bahasa sigam sadja ma kau. Iya du aku masampay bahasa ku ni sasuku lasahan kami, pagka sali'-sali' kitabi mangandōl ma si Isa Almasi.

Mura-murahan, bang peen kaam kamemon kaniyaan tatabangan uk Tuhan.

Wassalam

Kitab Injil

Sama, Pangutaran: Kitab Injil (New Testament)

copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sama, Pangutaran)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

2151cb29-f3ad-5b77-a81f-9337cdca0c86